

Erika Bjerström talar hos Kristinehamns FN-förening.

Erika Bjerström: ”Största nyheten nu är dramatiken som förändrar vårt jordklot”

Erika Bjerström, SVT:s klimatkorrespondent har i årtionden rest i världen och skildrat de stora händelserna, ofta genom möten med de människor som berörs. , çã Tiçz îçîi êşMÄÜâx | çã Mki τÜöXli iÄfãX Jã âi *6 ZbiXã Äz ÄXt îJã JîMkôXã XT ?” îÜêXöZbi 6 Jöşîi ÜÖTPâ XT îöcT J¶ Eş@Xâi Üç Jã çN XÜçãçã ÄÜöMÄiJz Z, ä Üş öşîâx ä äTXã → , çã MîNîTXã XT J† îx zJ J† Xã Äö| XãâXi îÄb* i TXã îöwiöi ä© XöXã âş TXã ê, z, XãTXTiJã JfÜXã îçã Zb* âTiJi ¶ îöNîiÜçö→x i` äâi ö¶, êJiJ` X` J çN ä çöx zJãTXMkîx † XîXi↑&Xã XãJ êçx äzöXiJi ä τNã| XöXi çN ¶ Nî J† , öXizXTXzçTJ ä© XöXiãJ Pâ XTJã TXã JãTiJ Mki ÜÄXi J` ¶JiXö ÄçN =TXT, ÄJ ä© XöXiãJ-#Nîiöiä MköçãJTXJ† | çãx i NşîãJ ÄöçN ÄöXş†i©NÜXi XzãJ îÄbXi→ çã` x öçîi öi TX` J¶ ZÜöi Z, ä M¶TJ TXîJ îÄçî ä XT îçîiöçN ä XTî©NÜãTXXãzJzXã Jãz→

Açö TXö| Ji ÜÄ Jüi, zJã öêêJöä JiÜMjãT ¶JT î¶Xâi ÜiãJ JãîXi ¶JiJ TXã ¶Äf zJiöX Z, zJãPâ¶Xã ÄXã ÄöXiãJfçãX` Nã ZbiXîX-ãçã (C x i TXö Ä¶, äJiãJ ÄTX` äTXi P i ÜÄ Jöê ¶XiÜã iXTJãx i îöwiöiöiçã çîçJi îÄ ä XiöPâ iJ ä XiöÄ çîöşzJ Zb` NîJ¶ ?êJãÄã→

&Xö` äâi öçö J` J` Jiã iJêêçîöXi XöXã êX îçã ÄzXi | çêê-8 N J† Ü äãJ | çêêx i ¶, i ê ÄöPâ XãJTX#Nîiöiä çN Mki † JTXçã ç ÄJ | τzöXÜãç çzÄÜ êiç NÜöZbi lzîvã çã îö` äÄzL→¶XiÄX| Ji îx äÜöiÄ şöx` êê J¶ Üç TÄ@Ä ä XT · ° îXTJã lÄÄ°Pç? ä XT □• →iXiÄXö#ÄXã | Ji îNîiJ† Xt Xãçîã öêJÜXöä XT îşM¶XãfçãXi Zbi τ¶Xiz, äz f` Zbiã©Mij XãXizÄö` çî-çC | Ji Mki şöjöçã Üç TÄ@Äöş` Zbi Ä êçîöJ¶ Üç TÄ@ÄÄöXâiÄJ ¶JiçîPç? şöXTXi îJã ä J Z, zJ→

liÄXö ÄCÜJÄJ çîiJÜi îçîiJ ä ÄNîÜTçî-5 Xã | τzJ ç` NîciÄXi çN îJãÜfçãXiãJ ä çö >©î JãT ä XTZbi öç ÄXã J† τ¶Xiz, äzXã f` zîvã XãXizÄiãJMMî ê, ä XT fç, i→

g JãTij îÄJã J □%□ x î , iXöãx î z çM J ¶ ä XiXÜçiTí , î M TXê , JãTçN f” | J¶i
çN M CöëšãÜbXi ã , î-&Xö| Ji iJêêçioXiJö çä M TXX@iXä | X† J çN ¶¶Xiî¶ ä ãÄzJi→
, J¶i¶J† äXöJ¶zXi ä Xi ¶J† Xä , äzJx ã fTÄJiXçN MÄJi f” Ziö , îöl ¶ TXi x zXä→
, J¶Xäi Ziä , zJ J† M§] iJ Üç TÄ@Ä ä J† Ji→ J öXä J¶ Üç TÄ@Ä Äöä çiz iXä x i ÄTJz
•% | tziXÑä Ziöä XT ZiÄT§iöÄ fT-çîiÄXäXizÄö i ÄTJz Zi % J¶ ¶ i TXäi
XäXizÄziîtiÄz-8 N öçö Ü§äiÜê çä ÜÄ JöÜÄXä tēêäJi ä© Üç zis¶çì çN
Üç ÜJx¶XiÜ→

Parisavtalet 2015 satte ett mål att inte passera 1,5 graders temperaturhöjning fram till 2030. Det var en smärtgräns som var väl underbyggd med avseende på konsekvenserna om den överskreds. Målet kommer inte att hållas. Det kan tyckas att en temperaturskillnad på ett par grader i medeltal inte kan spela så stor roll. Men då ska man ha i betänkande att det handlar om en snäv ”korridor” – det är bara sex grader som skiljer Sveriges medeltemperatur i dag från temperaturen under istiden.

FN:s nästa klimatkonferens, COP28, startar den 30 november i Förenade Arabemiraten. Den ska ledas av Sultan Al Jaber, som är VD för det statliga oljebolaget och inte vill ha något stoppdatum för användning av olja. Något beslut om utfasning av olja tror inte Bjerström på.

Fattiga utvecklingsländer som släpper ut minst växthusgaser är ofta de som drabbas mest. Pakistan står för 1% av de globala koldioxidutsläppen. Förra året hamnade en tredjedel av landets yta under vatten när Himalayas glaciärer smälte tre gånger fortare än normalt, samtidigt som man fick enorma skyfall som var 75% intensivare än vanligt. Är det vi i den rika världen som bär ansvaret och ska ta notan? Det är orimligt att tycka att de kan skylla sig själva, för att de är för många och bor på fel ställen, menade Bjerström.

Hon berättade om några av de starka möten som gjort stort intryck. I 50-gradig värme i Irak träffade hon en herde som inte hittade något gräs för sina getter att beta. För att ge dem en liten mättnadskänsla gav han dem kartongbitar. På Elfenbenskusten såg hon hur man flyttade begravningskroppar och hela kyrkogårdar inåt land sedan de översvämmats.

Klimatorättvisor skapar polarisering. Forskare har kommit fram till att Sverige har plats för 50 miljoner människor. Men klimatflyktingar är fattiga och resurssvaga och rör sig inte över långa avstånd. De stannar i sitt närområde, ofta utvecklingsländer.

Vad gäller tekniska lösningar att fånga in koldioxid är forskare oense. En del anser det vara en överskattad och kortsiktig lösning.

Man kan urskilja två tydliga åsikter inom klimatrörelsen. Den ena säger att näringslivet är den nya miljörörelsen. Enligt den andra åsikten måste alla ändra sin livsstil. Där kan man kanske reflektera över den omställning som många gjorde när Covid-19 härjade som värst.

Självt tror Bjerström på idén med medborgarrådslag, när information följs av diskussion och utmynnar i förslag. Det har visat sig att medborgares förslag tenderar att vara mer

långtgående och radikala än politikerna. Vi som lyssnade till Bjerström tog nog alla med oss något att reflektera över.

8 N Xä f ä ä Xi Xä Ji XÜä TX¶ Äé, ?EA¶ ä© Xöi î ä Tä Äz | τiJ *6 ¶ z Xä Xi J î XÜ Xö Xi Ji X î x zJ J † ¶ î TXä ä XT ä § ¶ Ji J ä TX, öz î TXi z, i ä ç ö ö Xzi J TXi î § é é ¶ i ä ä Äz ↓

?Ä F Äi ö ä